

Tárgyak, eszközök felületi mintavétele

Tárgyak és eszközök mintavételénél a vizsgálat célja és az ellátó intézmény osztályának jellege a meghatározó abban, hogy adott esetben mely tárgyak és eszközök mintázása szükséges.

Vizsgálandó minták lehetnek: A betegekkel közvetlen érintkezésbe kerülő berendezési tárgyak, anyagok, a betegellátás során terápiás vagy diagnosztikai céllal alkalmazott műszerek, eszközök stb.

Mintavétel tamponnal

Eszközök

A mintavételhez steril vattatampon és a mintavételhez használatos tápközegek, továbbá steril csipesz, steril pohár vagy kémcső, egyszer használatos fecskendő és tű lehetnek szükségesek.

Mintavétel módja

1. A tárgyak és eszközök mintavételénél figyelembe kell venni a vizsgálandó tárgy alakját, méretét és használatának rendeltetését. Ennek alapján a mintavétel történhet tamponos törléssel vagy a tápközeggel való átöblítéssel.
 - Nagyobb tárgyak mintázásakor a tápközeggel megnedvesített tamponnal a tárgyak és eszközök felületének kb. 100 cm²-ét gondosan letöröljük és a tampont a tápközegbe beletörve visszahelyezzük.
 - Rögzített csövek nyílásába tápközeges vattatamponnal belenyúlunk, a cső belső felszínét letöröljük, majd a tampont a tápközegbe beletörve visszatesszük.
 - Kis méretű eszközöket a tápközegbe merítünk és többszöri forgatással belemossuk abba.
 - Üreges tárgyak belsejébe tápközeget juttatunk steril fecskendővel, majd a tápközeget visszaszívjuk és steril pohárba vagy kémcsőbe fecskendezzük.
 - Rugalmas csövek belső felszínének vizsgálatához a tápközeget steril fecskendő (és esetlegesen tű) segítségével a cső belsejébe juttatjuk, majd mozgatással jól átöblítjük és a tápközeget visszafecskendezzük vagy belefolyatjuk egy steril pohárba vagy kémcsőbe.
 - Eszközök szűk, belső munkacsatornájába (pl. endoszkópok esetében) egyszer használatos fecskendő segítségével juttatunk be 20 ml tápközeget, amit átmosás után közvetlenül egy steril edénybe folyatunk.
2. A mintavételt végző személynek orr-szájmaszkot, gumikesztyűt, védősapkát, tiszta védőruhát kell viselnie, és a mintavétel előtt higiénés kézfertőtlenítést kell végeznie. A mintavétel zárt helyiségben történjen.
3. A mintavételezésének megkönnyítése érdekében a vizsgálni kívánt eszközökett előzőleg fertőtlenített munkaasztalra vagy műszerkocsira lehet helyezni.

4. A mintavételhez felhasznált tápközegeket a beletört mintavételi pálcákkal sorszámmal és dátummal jelölve hűtőtáskába kell helyezni, és a mintavételtől számítva 24 órán belül a feldolgozó laboratóriumba kell juttatni.
5. Minden mintához kísérőiratot (vizsgálatkérő lap) kell mellékelni, melynek a következő adatokat kell tartalmaznia:
 - Megrendelő neve
 - Megrendelő címe és elérhetőségei
 - Mintavétel dátuma
 - A minta származási helye (intézmény, osztály, részleg)
 - Minta sorszáma, mely megegyezik a tápközeg csövén feltüntetett sorszámmal
 - A mintázott felület megnevezése
 - A kért vizsgálat(ok)
 - Dátum, aláírás

Fontos, hogy egyértelműen azonosítható legyen, hogy melyik minta mely mintavételi ponthoz tartozik!

Pozitív minta esetén lehetőség van a kitenyésztett baktériumok azonosítására. Amennyiben a baktériumok azonosítását (MALDI vizsgálat) is kéri, kérjük, ezt külön jelöljék a mintavételi jegyzőkönyvön!

Forrás: Czirók Éva – Klinikai és járványügyi bakteriológia Kézikönyv, Melania Kft., 1999